

EKOŠOLSKI LIST

EŠL- št. 3 / 26. november 2022

ZAMISLI ZA JESENSKE AKTIVNOSTI

Krajši in hladnejši dnevi v naš vsakdanjik prinesejo drugačna doživetja. Da bodo naši poznojesenski dnevi letos trajnostno obarvani, predlagamo in objavljamo vsebine in zamisli, ki vas k temu spodbujajo in navdihujejo.

Zanimivo in raznoliko pa ste obarvali tudi letošnji Tradicionalni slovenski zajtrk, ki smo ga obeležili 18. novembra z geslom »Zajtrk z mlekom - super dan!« V vrtcih in šolah ste pripravili različne aktivnosti, s katerimi ste poudarili pomen zajtrka, hkrati pa tudi pomen uživanja lokalno in sezonsko pridelane hrane za okolje in za nas.

KOLENDAR DOGODKOV:

30. november	Rok za oddajo ekoakcijskega načrta 2022/2023 za fakultete <u>Več</u>
1. december	Rok za oddajo prijavnice za sodelovanje v GLOBE Erasmus+ projektu
7. december	Srečanje koordinatorjev osnovnih šol <u>Več</u>
8. december	Ekokviz SŠ: šolsko tekmovanje
16. december	Rok za oddajo likovnega nagradnega natečaja LEAF <u>Več</u>
20. december	Vmesni rok za oddajo prispevkov za Mlade poročevalce za okolje iz vsebin: podnebne spremembe, gozd, biotska pestrost <u>Več</u>
31. december	Sejem Altermed: rok za <u>spletno prijavo</u> za razstavljalce in predstavitve

2023	
12. januar	Ekokviz OŠ: šolsko tekmovanje
23. januar	Rok za oddajo receptov »Reciklirana kuharija« <u>Več</u>
10. februar	Rok za oddajo nagradnega natečaja Eko-paket <u>Več</u>
15. februar	Ekokviz SŠ: državno tekmovanje
7. marec	Ekokviz za OŠ: državno tekmovanje
17.–19. marec	Sejem Altermed, Celje
31. marec	Rok za oddajo nagradnega natečaja Misija: Zeleni koraki <u>Več</u>
21. april	Rok za oddajo oblikovalskega izziva: zasnujmo krožno, izdelajmo trajnostno! <u>Več</u>
28. april	Rok za oddajo izdelkov v projektu Odpadkom dajemo novo življenje <u>Več</u>
24. april	Rok za oddajo nagradnega natečaja Mladi v svetu energije <u>Več</u>
11. maj	XVI. srečanje ekovrtcev v Škofji Loki
maj	Mednarodna konferenca (hibridna): Ekošola in trajnosti razvoj, Radenci
5. junij	Rok za oddajo izdelkov v projektu Mlekastično! Izberem domače <u>Več</u>
Junij	Mednarodna konferenca o biotski pestrosti - gozd, naš vseživljenjski učitelj

Vsebina:

Srečanje koordinatorjev za Srednje šole

Podnebni tek
»Čas se izTEKa«

Začetno usposabljanje učiteljev GLOBE

ZELENI ŠPORTNI DAN

EKOKVIZ
ZA SREDNJE ŠOLE

Vabilo: **SREČANJE KOORDINATORJEV OŠ**

EKOKVIZ OŠ

RAZPIS:
Likovno-literarni natečaj
GOZD

Nagradni natečaj
RECIKLIRANA KUHARIJA

IZOBRAŽEVALNO SREČANJE KOORDINATORJEV SREDNJIH ŠOL

14. novembra 2022 je potekalo izobraževalno srečanje srednješolskih koordinatorjev programa Ekošola na III. Gimnaziji Maribor. Osrednja tema letošnjega srečanja je bil permakulturni vrt - praktični ogled in prikaz samooskrbe s hrano. Prof. ddr. Ana Vovk je predstavila trajnostni pristop vzpostavitve šolskega vrta, ki je lahko tudi učilnica na prostem in zajema upoštevanje naravnih pogojev. Po predstavitvi smo si ogledali šolski vrt na gostujoči gimnaziji.

Zatem je Maja Fabjan, koordinatorica programa Ekošola za srednje šole, predstavila dobro prakso razvoja vrta na Srednji trgovski šoli v Ljubljani. Šolski vrt na strehi šole so postopoma povečali od sprva 12 korit do obširne razširitve tako na strehi kot tudi na tleh na obeh straneh šole. Vrt sedaj uporabljajo v izobraževalne namene ter za gojenje raznovrstnih pridelkov.

Udeležencem smo predstavili projekt Zeleni pingvin. Projekt temelji na pametnih digitalnih tehnologijah za spremljanje podatkov porabe virov energije, ki se jih nato predstavi mladim na preprost in razumljiv način.

Razvita bo aplikacija oz. platforma, v kateri bodo mladi preko nalog spoznavali kaj povzročajo ogljikovi odtisi, in kaj lahko sami naredijo za izboljšanje obstoječega stanja.

PODNEBNI TEK »ČAS SE IZTEKA« PODNEBNA KONFERENCA COP 27

Neprekinjeni štafetni tek, ki se je začel 30. septembra v Glasgowu na Škotskem je potekal skozi 18 držav v skupni dolžini 7.767 km. Tek je potekal tudi skozi Slovenijo, vse do Šarm El Šejka v Egiptu. Po vsej Sloveniji so ekošole sodelovale v podnebnem teku in se tako pridružile številnim mladim, ki so podprli prizadevanja k ohranitvi narave in proti podnebnim spremembam.

V torek, 15. novembra, so se dijaki Gimnazije Jožeta Plečnika Ljubljana v imenu krovne mednarodne organizacije FEE - Foundation for Environmental Education (in s tem v imenu programov Eco-Schools Global in Young Reporters for the Environment) v živo vključili v panelno razpravo na COP27, ki jo je organiziral UNESCO. Vsebina srečanja je bila usmerjena v pričakovanja in poglede mladih o kakovostnem podnebnem izobraževanju. Vsebine in predstavitve so bili povezani tudi s sporočilom Podnebnega teka »Čas se izTEKa - Running out of Time«. Dijaka Lucija Rotar in Nik Koprivec sta izpostavila pomen sodelovanja širše skupnosti, vlogo učiteljev in mladih, ki bi jim morali omogočiti, da bodo bolj aktivno vstopali v procese odločanja na različnih ravneh. Prispevek si lahko pogledate na tej [povezavi](#).

Prispevki slovenskih mladih poročevalcev s Podnebnega teka na mednarodnem portalu FEE

V Sloveniji smo Podnebni tek »Čas se izTEKa« in Šolski podnebni dan 19. oktobra, obeležili z izjemno udeležbo in vrsto aktivnosti, v katerih je sodelovalo več kot 35.000 otrok in mladih. Te aktivnosti so predstavili tudi slovenski mladi poročevalci za okolje - nekaj prispevkov v angleškem jeziku so objavili tudi na mednarodnem portalu krovne organizacije FEE - Foundation for Environmental Education na povezavah:

[Young Reporters on the Route: The Climate Relay in The Slovenian Capital Carried By The Team Of The First Green Flag Awarded FEE Eco-Campus — Foundation for Environmental Education](#)
[Young Reporters on the Route: Climate Run At The Secondary School of Civil Engineering and Environmental Protection — Foundation for Environmental Education \(fee.global\)](#)
[Young Reporters on the Route: We Ran to Be Heard! — Foundation for Environmental Education \(fee.global\)](#)

ZAČETNO USPOSABLJANJE ZA UČITELJE V PROGRAMU GLOBE

CMEPIUS

18. in 19. novembra 2022 je v ČŠOD Lipa v Črmošnjicah potekalo usposabljanje za učitelje programa GLOBE. Na srečanju so bili prisotni novi in tudi že aktivni GLOBE učitelji, ki so se želeli podrobneje seznaniti z vsebinami tematskih sklopov pedosfere in biosfere.

Udeleženci so si izdelali nekaj preprostih pripomočkov za pomoč pri meritvah višine drevesa in pri določanju pokrovnosti, ki so jih kljub deževnemu vremenu tudi preizkusili. Spoznali so protokole Green up in Green down, izvedli meritve za določanje slojev prsti, merjenje temperature in pH prsti, določanje strukture prsti in njene rodovitnosti, seznanili pa so se tudi z različnimi kampanjami, ki jih program ponuja. Razmišljali so tudi o raziskovalnih pristopih in o tem, kako aktivnosti GLOBE povezati s podnebnimi spremembami. [Več](#)

POVABILO: GLOBE ERASMUS+ PROJEKTU 2022-2024

Vabimo vas k sodelovanju v GLOBE ERASMUS+ projektu: **Merim lokalno, vplivam globalno**

K sodelovanju vabimo učence 7. in 8. razredov ali dijake 1. ali 2. letnika. Za sodelovanje v projektu ni pogoj, da ste že preteklo šolsko leto izvajali aktivnosti in meritve, lahko se letos vključite na novo.

Prijavnico za sodelovanje pošljite do 1. decembra 2022. [Več](#)

VABIMO IN NAPOVEDUJEMO

IZZIV: Zeleni športni dan – Kako postati okolju prijazen navijač

Zeleni športni dan – Planica 2023 – Ekošola (ekosola.si)

- Vas zanima kako trajnostno potovati na športne prireditve?
- Kako zmanjšati količino odpadkov v času prireditve?
- Kako se prehranjevati v času športne prireditve?
- Kako sobivati z domačini in organizatorji športne prireditve v prireditvenem okolju?
- Kako spodbuditi zdrav duh v zdravem telesu (gibanje) v času športne prireditve?
- Kako druge obiskovalce spodbujati k vedenju, ki bo prijazno do okolja?

Če vas zanima izziv, vas vabimo, da sodelujete na nagradnem izzivu Zeleni športni dan – Planica 2023.

[Prijavnico](#) pošljite najkasneje do 30. novembra 2022 na naslov info@ekosola.si (s pripisom Zeleni športni dan). Prijavnico shranite z imenom vaše šole.

SREČANJE KOORDINATORJEV OSNOVNIH ŠOL

Vabimo vas na srečanje koordinatorjev osnovnih šol, ki bo v sredo, 7. decembra 2022 na I. OŠ Žalec. Rdeča nit srečanja bodo **učne poti in dnevi dejavnosti**, povezani s projekti programa Ekošola. Na srečanju bodo predstavljeni tudi primeri dobrih praks.

Več o programu srečanja pogledajte na spletni strani [Več](#)

Prijavite se lahko najkasneje do petka, **2. decembra 2022** na povezavi [prijava](#)

EKOKVIZ ZA SREDNJE ŠOLE 2022/2023

Mentorje in dijake vabimo k reševanju okoljskih problemov. Dijaki v letošnjem gradivu s skupnim naslovom **Naša prihodnost = Zelena prihodnost** obravnavajo teme, ki vključujejo ekologijo, ogljični odtis, zeleno energijo in zeleno okolje ter e-recikliranje. Tekmovanje bo potekalo na šolski in državni ravni v treh kategorijah (SPI, SSI in PTI ter gimnazije) prek spleta.

Šolsko tekmovanje: 8. decembra 2022

Šolsko tekmovanje bo potekalo 8. decembra 2022 med 8.00 in 15.00 prek spleta. Dijaki na isti šoli morajo tekmovati sočasno. Tekmujejo lahko le dijaki, ki jih je mentor prijavil do 24. novembra 2022 v spletno aplikacijo. Mentorji bodo prejeli šifre za tekmovanje za vse prijavljene dijake 1. decembra 2022 do konca delovnega dne na njihov elektronski naslov.

Na državno tekmovanje se bodo uvrstili najboljši trije dijaki iz posamezne šole po številu točk, glede na raven izobraževanja. Državno tekmovanje bo 22. februarja 2023 na Srednji trgovski šoli Ljubljana ob 14.00, kjer bodo vprašanja iz kviza reševali v posebni spletni aplikaciji.

EKOKVIZ ZA OSNOVNE ŠOLE 2022/2023

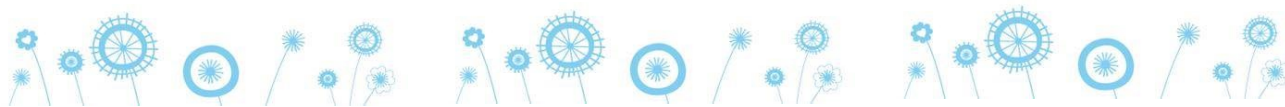

Tudi v šolskem letu 2022/2023 želimo pri učencih spodbuditi radovednost za okoljska in trajnostna vprašanja, zato vabimo, da se učenci v čim večjem številu udeležijo letošnjega Ekokviza za OŠ.

Tekmujejo lahko učenci 6., 7. in 8. razredov. Priporočljivo je, da eno ekipo sestavljajo trije učenci iz treh razredov (torej po en učenec iz 6., en iz 7. in en iz 8. razreda), lahko pa so oblikovane poljubno. Edina omejitev velja za ekipe treh osmošolcev – takšne na Ekokvizu ne morejo sodelovati.

Vsaka ekipa mora v pripravah na ekokviz pridobiti znanje iz vseh razpisanih sklopov. Učno gradivo za letošnji Ekokviz za OŠ obsega štiri sklope – **E-odpadki in recikliranje elektronskih naprav** (vsi tekmovalci – 6., 7. in 8. r), **Trajnostni razvoj, varstvo okolja in onesnaževalci** (6. r), **Ogljični odtis** (7. r) in **Zelena energija** (8. r). Tekmovanje bo potekalo na šolskem in državnem nivoju preko spletnega mesta Ekokviza.

AKTIVNOST	TERMIN	OPOMBA
gradivo za tekmovanje	2. november 2022	po elektronski pošti, spletna stran
vprašanja za vajo	11. november 2022	vprašanja za vajo
prijava šole na tekmovanje	16. december 2022	na elektronski naslov info@ekosola.si
prijava ekip	4. januar 2023	v spletno aplikacijo
posredovanje šifer mentorjem	6. januar 2023	na elektronski naslov mentorja
šolsko tekmovanje	12. januar 2023	šolsko tekmovanje
posredovanje šifer mentorjem	1. marec 2023	na elektronski naslov mentorja
državno tekmovanje	7. marec 2023	na izbrani šoli

RAZPIS: LIKOVNO-LITERARNI NATEČAJ GOZD

V okviru projekta LEAF - Znanje o gozdovih vas vabimo k sodelovanju v likovno-literarnem natečaju na temi **GOZD** in **VODA** ter **GOZD** in **ODPADKI**. V natečaju lahko sodelujete vrtci, osnovne/srednje šole, dijaški domovi in vse druge ustanove, ki sicer ne sodelujete v projektu LEAF, a želite svoja likovna in literarna dela deliti širši javnosti. Rok za oddajo likovnih in literarnih del je 16. december 2022. [Več](#)

SEJEM ALTERMED: prijave do 31. decembra 2022

Sejem Altermed, na katerem ustanove programa Ekošola predstavite svoje aktivnosti in obogatite sejemski program, je napovedan od 17. do 19. marca 2023 v Celju. Ustanove, ki ste vpisale sejem v ekoakcijski načrt (EAN) v Ekoportal, pozivamo, da najpozneje **do 31. decembra 2022** izpolnite [spletno prijavo](#), v kateri dodatno označite: izbrani dan sodelovanja na sejmu (petek, sobota, nedelja) in način predstavitve (na stojnici, predstavitevni odru ali v demonstracijski kuhinji).

RAZPIS: NAGRADNI NATEČAJ RECIKLIRANA KUHARIJA 2023

V projektu Hrana ni za tjavendan razpisujemo nagradni natečaj Reciklirana kuharija, kjer vas vabimo k oddaji inovativnih receptov, kaj narediti z živili, ki jih ne porabimo v celoti in jim bo potekel rok. Zbiramo originalne kuharske recepte, ki jih tudi predstavite na čim bolj izviren način. Rok za oddajo receptov je 13. januar 2023. [Več](#)

Vašo dohodnino vračamo okolju in okoljski vzgoji:

Odstotek svoje dohodnine namenite programu Ekošola

Vsi davkoplačevalci plačujemo dohodnino. Določite, za kaj je lahko porabljena: **izberite program Ekošola! Tako bo del vaše dohodnine namenjen temu, česar aktivni člen ste tudi vi: okoljski vzgoji in izobraževanju naših otrok.**

Postopek je preprost:

1. Izpolnite [obrazec](#).
2. Izpolnjeni obrazec pošljite po pošti na naslov:

Društvo DOVES - FEE Slovenia, Program Ekošola, Zavrti 2, 1234 Mengeš ali ga izpolnite in pošljite prek povezave [E-davkov](#)

3. S tem boste namenili odstotek dohodnine programu Ekošola.

Vsak prispevek je dragocen. Namenili ga bomo za kakovostne, strokovne in zanimive okoljske aktivnosti za otroke, mlade in njihove mentorje. Prosimo, da možnost donacije programu Ekošola predstavite tudi svojim sodelavcem, prijateljem in drugim.
Hvala vnaprej za vaš prispevek!

